

ACC. N:R M. 8868:1-4.

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Håkan Ek.*

Härad: *Harjager*

Adress: *Olofsgat., Kävlinge*

Socken: *Kävlinge*

Berättat av: *Dessamme*

Uppteckningsår: *1943*

Född år *1869* i *Löderwidinge*

Änging

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L. U. F. 31.

ACC. N:R M. 8868:1.

Landskap: Skåne
Härad: Hårjagers
Socken: Hårtinge
Uppteckningsår: 1943

Upptecknat av: Håkan Ek
Adress: Olofsgränd, Hårtinge
Berättat av:
Född år 1869 i Hådervidinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L. u. F. 31.

Årsgång.

Att med olika medel söka få veta något om framtiden har brukats sedan långt tillbaka i forntidens. Ett av dessa medel var att gå årsgång. Nu är här ännu en del som tror på spådom men årsgång är här knappast någon som har hört om talat. Jag hörde folk tala om det på 1880-talet men någon som brukade gå eller hade gått årsgång vet jag inte.

Den som skulle gå årsgång brukade först konsulteras med någon "slakt" gubbe eller gumma för att få reda på allt vad han kunde att iaktaga. Det var mest drängar-

Skriv endast på denna sida!

— ogifta manspersoner — som brukade gå
årsgång. Det var kb. 12 nätter före juldagen
man skulle gå, och då skulle man gå omkring
kyrkan tre gånger med sols och tre gånger
motsols och för varje gång man kom ^{til} stora
ingångsdörren skulle man titta in i nyckel-
hålsten. Man skulle naturligtvis inte säga nå-
got från det man gick hemifrån tills man
kom hem igen och hade sovit. Man skulle
vara beväpnad med en knäpp eller spö av
"flyrönn" — en rönn som stundom ^{väver} i avstubbade
träd — för att freda sig med ifall "gloven"
skulle komma, det var en varslas som lik-
nade en stor svart sugga med stora ögon som
sopp och höll sig på kyrkogården och sökte
komma mellan benen på den som kom på
kyrkogården och fläcka upp honom i två halvor.
Om man hade iakttagit alla föreskrifter

21

och försigtighetsmätt så fick man se mycket som skulle hända under det kommande året. Om man i kyrkan såg likkistor eller brudpar blev det dödsfall eller bröllof, det samma var det om man såg begravnings eller bröllofs följare komma på vägen mot kyrkan. Såg man små råttor eller fåglar komma dragande med stora sädeslass så blev det en god skörd det året, men såg man stora hästar eller några oxar dragande små lass så blev det en dålig skörd. Såg man mycket krigsfolk så blev det krig och ^{om} man såg många likkistor blev det pestilens. Tyckte man sig se en eldsvåda så var det risk för att det blev vädereld i byn, m. m. m. m.

Som det är mot naturen att forska efter tillkommande ting så försökte också naturmakterna att med diverse medel förhindra

4

att den som gick årsgång skulle få se något.
Därför kunde det hända att der ryktes ~~vänder~~
~~o~~ vidunderliga eller löjliga djur i konstiga
skepnader såsom hästar eller kor med ringar
kommas flygande eller olika sorters djur dansa
med varandra, detta för att få vederbörande
att bli rädd, tala eller skratta för gjorda
han det så förvarann alltommans öm och
fick han inte se något mera övernaturligt.
Som synes så var det inte alla som vågade
sig på äventyret.